

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**z dnia 10 maja 2012 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej za rok budżetowy 2010**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając ostateczne roczne sprawozdanie finansowe Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej za rok budżetowy 2010,
  - uwzględniając sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego dotyczące sprawozdania finansowego Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej za rok budżetowy 2010 r., wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsięwzięcia ⁽¹⁾,
  - uwzględniając konkluzje wspólnej delegacji Parlamentu Europejskiego Komisji Budżetowej i Komisji Kontroli Budżetowej do ITER w Cadarache w dniach 16–18 maja 2011 r.,
  - uwzględniając zalecenie Rady z dnia 21 lutego 2012 r. (06086/2012 – C7–0050/2012),
  - uwzględniając art. 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽²⁾, w szczególności jego art. 185,
  - uwzględniając decyzję Rady 2007/198/Euratom z dnia 27 marca 2007 r. powołującą Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej oraz przyznającą mu określone korzyści ⁽³⁾, w szczególności jej art. 5,
  - uwzględniając regulamin finansowy Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej, przyjęty decyzją Rady Zarządzającej Wspólnego Przedsięwzięcia z dnia 22 października 2007 r. (zwany dalej „regulaminem finansowym ITER”),
  - uwzględniając rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 z dnia 19 listopada 2002 r. w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów określonych w artykule 185 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽⁴⁾, w szczególności jego art. 94,
  - uwzględniając art. 77 Regulaminu i załącznik VI do Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A7-0113/2012),
- A. mając na uwadze, że Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej („Wspólne Przedsięwzięcie”) zostało ustanowione w marcu 2007 r. na okres 35 lat,
- B. mając na uwadze, że Trybunał Obrachunkowy stwierdza, iż uzyskał wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe za rok budżetowy 2010 jest wiarygodne, a transakcje leżące u jego podstaw są legalne i prawidłowe,
- C. mając na uwadze, że regulamin finansowy ITER opiera się na ramowym rozporządzeniu finansowym, które niedawno zmieniono w celu dostosowania go do zmian wprowadzonych w ogólnym rozporządzeniu finansowym,

⁽¹⁾ Dz.U. C 368 z 16.12.2011, s. 24.⁽²⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.⁽³⁾ Dz.U. L 90 z 30.3.2007, s. 58.⁽⁴⁾ Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72.

- D. mając na uwadze, że w dniu 9 października 2008 r. Trybunał Obrachunkowy wydał opinię nr 4/2008 w sprawie regulaminu finansowego ITER,
- E. mając na uwadze, że Wspólne Przedsięwzięcie rozpoczęło autonomiczną działalność w dniu 18 marca 2008 r.,
- F. mając na uwadze, że w chwili tworzenia Wspólnego Przedsięwzięcia uznano, iż całkowity niezbędny budżet na lata 2007–2014 wynosił 9 653 000 000 EUR;
- G. mając na uwadze, że ostateczny budżet Wspólnego Przedsięwzięcia na rok budżetowy 2010 przewidywał łączną kwotę środków na zobowiązania w wysokości 444 100 000 EUR oraz kwotę środków na płatności w wysokości 241 700 000 EUR;

Zarządzanie budżetem i finansami

1. zauważa, że w styczniu 2010 r. Rada Zarządzająca przyjęła rezygnację pierwszego dyrektora Wspólnego Przedsięwzięcia;
2. odnotowuje z zaniepokojeniem zwrócenie przez Trybunał Obrachunkowy uwagi na konieczność znacznego zwiększenia zasobów na projekt ITER w porównaniu z zakładanymi całkowitymi środkami, jakie oceniano jako niezbędne w latach 2007–2014;
3. zauważa, że budżet Wspólnego Przedsięwzięcia na 2010 r. został wstępnie zatwierdzony w całkowitej kwocie 447 440 000 EUR w środkach na zobowiązania oraz 254 900 000 EUR w środkach na płatności; wnioskuje z ostatecznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia, że jego budżet na 2010 r. był dwukrotnie korygowany; stwierdza w szczególności, że istniały cztery przyczyny dwukrotnej korekty budżetu:
  - zmniejszenie wkładu administracyjnego Euratom o 3 300 000 EUR w celu osiągnięcia pełnej zgodności między wstępnym budżetem Wspólnego Przedsięwzięcia a budżetem ogólnym Unii na 2010 r.,
  - aktualizacja wkładu państwa przyjmującego ITER: wystawiono notę debetową na pełną kwotę przewidzianą w budżecie w wysokości 13 600 000 EUR dotyczącą płatności składki Francji za 2010 r.; na podstawie rzeczywistej prognozy płatności w 2010 r. przyjęto kwotę 8 000 000 EUR,
  - aktualizacja składek członkowskich: Wspólne Przedsięwzięcie otrzymało uzupełnienie składek członkowskich za 2009 r., ale pomimo kilkukrotnych napomnień Włochy i Węgry nie opłaciły swoich składek do budżetu na 2010 r.,
  - uwzględnienie innych dodatkowych dochodów uzyskanych z tytułu odsetek bankowych od składki Francji (104 506,54 EUR), odsetek od „rachunku bieżącego” (34 629,49 EUR) oraz zwrotu z Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej (1 389,00 EUR);
4. odnotowuje na podstawie uwag Wspólnego Przedsięwzięcia, że zrealizowało ono swój budżet na 2010 r. w 99,9 % pod względem środków na zobowiązania; wyraża jednak niepokój z powodu opóźnień w realizacji działań, których efektem był wskaźnik wykorzystania środków na płatności w wysokości zaledwie 63,4 %;
5. stwierdza z niepokojem, że kwoty przeniesione z 2009 r. wyniosły 106 800 000 EUR w środkach na zobowiązania i 52 200 000 EUR w środkach na płatności, a te środki zostały zgromadzone przede wszystkim od państwa przyjmującego ITER oraz w środkach przeznaczonych na budowę ITER;

6. zauważa na podstawie ostatecznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia, że w 2010 r. kwota anulowanych środków na zobowiązania i płatności z tytułu wydatków administracyjnych wyniosła 1 090 550,73 EUR, podczas gdy kwota anulowanych środków na płatności z tytułu wydatków operacyjnych wyniosła 50 713 452,82 EUR;
7. zwraca z zaniepokojeniem uwagę na wysoki wskaźnik środków pieniężnych, który wyniósł pod koniec roku 78 800 000 EUR, co stanowiło 26,8 % dostępnych środków na płatności w 2010 r.;

Zamówienia i dotacje

8. zauważa na podstawie rocznego sprawozdania Wspólnego Przedsięwzięcia z działalności, że zawarto ogółem 44 umowy na zamówienia na całkowitą kwotę 826 000 000 EUR; zauważa w szczególności, że wszczęto 42 procedury zamówień operacyjnych, zakończono ocenę 43 zamówień i podpisano 43 umowy na zamówienia; stwierdza również na podstawie rocznego sprawozdania, że Wspólne Przedsięwzięcie wszczęło ogółem 5 procedur zamówień administracyjnych, przyznało 7 umów na zamówienia administracyjne o łącznej wartości 6 000 000 EUR oraz podpisało 6 umów dotyczących zamówień;
9. stwierdza, że wszczęto ogółem 16 procedur dotyczących dotacji, zakończono 21 procedur oceny, przyznano 23 kontrakty i podpisano 29 umów;
10. stwierdza, że Trybunał Obrachunkowy zbadał próbkę 9 procedur zamówień i 6 procedur dotacji; jest zaniepokojony, że spośród 9 skontrolowanych procedur zamówień w przypadku 3 wpłynęła tylko 1 oferta; wyraża ponadto zaniepokojenie, że w przypadku dotacji średnia liczba otrzymanych ofert wyniosła tylko jedno na zaproszenie; wzywa Wspólne Przedsięwzięcie do opracowania planu działań, zawierającego konkretne działania i terminy, w celu maksymalizacji konkurencji i stosowania zasady gospodarnego wykorzystywania środków na etapie przygotowywania zaproszenia, publikacji, oceny i zarządzania zamówieniami;
11. zauważa, że kontrole stosowane przez Wspólne Przedsięwzięcie przed dokonaniem płatności na podstawie umów o dotację nie są wystarczająco udokumentowane, aby mogły dostarczyć pewności co do zgodności z wymogami finansowymi oraz co do kwalifikowalności kosztów; podkreśla, że audytor wewnętrzny Wspólnego Przedsięwzięcia również zauważył, że prowadzenie kontroli *ex ante* w przypadku płatności dokonywanych na podstawie zestawień poniesionych wydatków nie jest skuteczne i nie jest adekwatne do celów przetwarzania zestawień poniesionych wydatków; wzywa Wspólne Przedsięwzięcie do podjęcia niezbędnych działań w celu wzmocnienia kontroli przed dokonaniem płatności oraz do informowania organu udzielającego absolutorium o tej sprawie;
12. zauważa, że lista zamówień i beneficjentów dotacji nie jest publicznie dostępna na stronie internetowej Wspólnego Przedsięwzięcia, i wyraża zaniepokojenie tym brakiem przejrzystości; z tego względu wzywa Wspólne Przedsięwzięcie do skorzystania ze wzorców zapewnionych przez wspólne przedsięwzięcia „Czyste niebo”, FCH, IMI i SESAR oraz do zaktualizowania swojej strony internetowej o pełną listę zamówień i beneficjentów dotacji z 2010 r., a także z poprzednich lat budżetowych;

Systemy kontroli wewnętrznej

13. zauważa z zaniepokojeniem, że systemy kontroli wewnętrznej Wspólnego Przedsięwzięcia nie zostały w pełni ustanowione i wdrożone, jak wymaga tego jego regulamin finansowy; ponadto ubolewa nad zgłoszonymi wątpliwościami dotyczącymi obiegu środków finansowych i rozdziału obowiązków; stwierdza, że nowa struktura organizacyjna zaczęła funkcjonować z dniem 1 stycznia 2011 r.; zauważa jednak, że odpowiedzialność za obieg środków finansowych wciąż nie została w pełni przypisana, a kilka istotnych stanowisk we Wspólnym Przedsięwzięciu nadal nie zostało obsadzonych;
14. wzywa Wspólne Przedsięwzięcie do zatwierdzenia procedur biznesowych dostarczających informacji finansowych do systemów rachunkowości (ABAC i SAP); ponadto wzywa Wspólne Przedsięwzięcie do stworzenia odpowiedniego narzędzia do zarządzania umowami operacyjnymi, zintegrowanego z systemami sprawozdawczości budżetowej i finansowej;

15. ustanowienie przez Wspólne Przedsięwzięcie komitetu kontroli odpowiadającego bezpośrednio przed Radą Zarządzającą, czego domagał się organ udzielający absolutorium;
16. odnotowuje rozpoczęcie przez Wspólne Przedsięwzięcie opracowywania strategii kontroli *ex post*, służącej ocenie legalności i prawidłowości podstawowych transakcji, która zostanie wdrożona w 2012 r., podkreślając, że Wspólne Przedsięwzięcie zaczęło autonomicznie funkcjonować w marcu 2008 r.;

Audyt wewnętrzny

17. przyjmuje do wiadomości, że jeszcze nie przeprowadzono zmiany regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia celem uwzględnienia przepisu odnoszącego się do uprawnień audytora wewnętrznego Komisji w zakresie całego budżetu ogólnego;
18. zauważa jednak, że Komisja i Wspólne Przedsięwzięcie podjęły działania w celu wyraźnego zdefiniowania zadań operacyjnych służby audytu wewnętrznego Komisji oraz funkcji audytu wewnętrznego Wspólnego Przedsięwzięcia;

Opóźniona wpłata składek członkowskich i porozumienie w sprawie siedziby

19. uważa, że kluczowe znaczenie ma przestrzeganie przez wszystkich członków Wspólnego Przedsięwzięcia terminu wpłaty składek członkowskich; zauważa, że Rada Zarządzająca przyjęła instrumenty umożliwiające naliczanie odsetek od rocznej składki członkowskiej w przypadku zwłoki w jej zapłacie;
20. stwierdza, że pomimo podpisania umowy o siedzibie między Królestwem Hiszpanii a Wspólnym Przedsięwzięciem, dotyczącej siedziby i wsparcia, przywilejów i immunitetów, to stała siedziba jeszcze nie została udostępniona Wspólnemu Przedsięwzięciu; zauważa jednak, że Wspólne Przedsięwzięcie zajmuje tymczasową siedzibę, której koszty ponosi Królestwo Hiszpanii;

Uwagi horyzontalne dotyczące wspólnych przedsiębiorstw

21. podkreśla, że do tej pory Komisja ustanowiła siedem wspólnych przedsiębiorstw na mocy art. 187 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; odnotowuje, że sześć wspólnych przedsiębiorstw (IMI, ARTEMIS, ENIAC, „Czyste niebo”, Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych oraz Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej) działa w obszarze badań i podlega DG RTD i DG INFSO Komisji, jedno zaś odpowiada za opracowanie nowego systemu zarządzania ruchem lotniczym (SESAR) w obszarze transportu, a jego działania nadzoruje DG MOVE;
22. odnotowuje, że całkowite środki indykatywne, które wydają się niezbędne do funkcjonowania wspólnych przedsiębiorstw przez cały okres ich istnienia, wynoszą 21 793 000 000 EUR;
23. odnotowuje, że całkowity wkład Unii, który wydaje się niezbędny do funkcjonowania wspólnych przedsiębiorstw przez cały okres ich istnienia, wynosi 11 489 000 000 EUR;
24. odnotowuje, że w roku budżetowym 2010 ogólny wkład Unii do budżetu wspólnych przedsiębiorstw wynosił 505 000 000 EUR;
25. wzywa Komisję do corocznego przekazywania organowi udzielającemu absolutorium skonsolidowanych informacji na temat całkowitego rocznego finansowania na rzecz poszczególnych wspólnych przedsiębiorstw przekazywanego z budżetu ogólnego Unii, tak aby zapewnić przejrzystość i jasność w kwestii wykorzystania funduszy unijnych i przywrócić zaufanie europejskich podatników;
26. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę ARTEMIS dotyczącą uwzględnienia w rocznym sprawozdaniu z działalności informacji na temat monitorowania i przeglądu realizowanych projektów; uważa, że jest to praktyka, którą powinny też stosować inne wspólne przedsiębiorstwa;
27. przypomina, że wspólne przedsiębiorstwa to partnerstwa publiczno-prywatne oraz że w rezultacie splatają się w nich interesy sektora publicznego i prywatnego; uważa, że w tych okolicznościach nie należy wykluczać ewentualności wystąpienia konfliktu interesów, lecz odpowiednio podejść do tej kwestii; wzywa zatem wspólne przedsiębiorstwa do informowania organu udzielającego absolutorium o mechanizmach weryfikacji funkcjonujących w ich odnośnych strukturach, tak aby umożliwić odpowiednie zarządzanie i zapobieganie konfliktom interesów;

28. odnotowuje, że z wyjątkiem Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej wspólne przedsiębiorstwa to relatywnie niewielkie i skoncentrowane geograficznie struktury; uważa w związku z tym, że tam, gdzie to możliwe, powinny one łączyć zasoby;
  29. wzywa Trybunał Obrachunkowy do przekazania organowi udzielającemu absolutorium informacji o działaniach następczych podjętych w związku z uwagami sformułowanymi w odniesieniu do poszczególnych wspólnych przedsiębiorstw w odnośnych sprawozdaniach dotyczących rocznych sprawozdań finansowych za rok budżetowy 2011;
  30. wzywa Trybunał Obrachunkowy do przekazania Parlamentowi w rozsądnym terminie sprawozdania specjalnego na temat wartości dodanej związanej z tworzeniem wspólnych przedsiębiorstw w zakresie skutecznego prowadzenia unijnych badań, rozwoju technologicznego i programów demonstracyjnych; odnotowuje ponadto, że w tym samym sprawozdaniu należy uwzględnić ocenę efektywności procesu tworzenia wspólnych przedsiębiorstw.
-